

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Citește cu atenție textul de mai jos, pentru a putea răspunde cerințelor:

Aceasta este o poveste despre o carte cu povești. Era odată o carte cu povești și cu foarte multe desene. Părea cam veche și ponosită, iar desenele ei erau cam gălbejite și demodate. Știi voi, cu zâne din alea subțiri, Feți-Frumoși ca niște campioni la inele și împărați cu barba exagerat de cârlionțată. Toate bazaconiile astea care în general te plictisesc. Dar, dacă te uitai mai atent, îți dădeai seama că desenele aveau totuși ceva special, ceva cum nu se mai găsește astăzi. Erau subțiri și gingașe ca niște umbre chinezești. Omuleții din ele păreau atât de sinceri, cu ochișorii lor de pui de focă. [...]

Dar cine să mai stea să se uite la carte și la desenele ei? Fusesse alungată în fundul unui cufăr, laolaltă cu tot felul de păpuși cu capul spart, ciorapi ruși de ți-ar fi ieșit toate degetele prin ei, hăinuțe atât de peticite că n-ai mai fi putut spune ce culoare avuseseră la început și pe care le purtaseră probabil, de-a lungul timpului, multe generații de copii, rachete de badminton cu corzile, dacă nu și cozile, rupte și câte și mai câte. Cartea se simțea tare singură. Toate celelalte lucruri din cufăr se văicăreau și muștruluiuau în gura mare Timpul care le-a îmbătrânit prea repede și pe oamenii nerecunoscători, mai ales pe copiii cei atât de vicleni încât, când ți-e lumea mai dragă, te trezești că s-au făcut mari și nu mai dau doi bani pe tine. Cartea însă nu zicea nimic.

Tăcea și ținea în ea toată supărarea. Până într-o zi, când a început să miroasă. [...] Cu timpul, mirosul răzbătu prin pereții lăzii și se împrăștie în toată încăperea în care se afla lada. Încăperea în care stătea un băiețel pe care, desigur, mirosul îl supăra și îl chinuia. [...] Dimineața, de cum au plecat părinții lui la serviciu, băiatul s-a dus la baie, a luat două sticlute cu parfum [...] și a „îmbălsămat” cum s-a priceput mai bine acea carte. Apoi a pus-o într-un sac de plastic și a dus-o la un anticariat. Anticarul era un om bătrân, care nu vedea bine, nu auzea grozav dar, mai ales, avea simțul olfactiv atât de slăbit [...].

Dar iată că, într-o zi, intră în anticariat o fetiță. [...] Era nepoata anticarului. [...] La început, cartea, după cum vă închipuiți, răspândise mirosuri dintre cele mai grele. Cu atât mai mult cu cât, de cum privirile fetei începură să alunece peste rândurile ei, își dăduse seama că are de-a face cu o cititoare lipsită de orice experiență, nesigură, leneșă, delăsătoare. Se simțise profund jignită și se străduise să miroasă cât putea ea de rău.

Dar când văzu că fetița nu se lasă, că o citește cu tot mai multă atenție, că-i citește paginile ușor și migălos, că o legăna ca pe un bebe înainte să o așeze înapoi în raft, ba mai mult, când o auzi spunându-i bunicului ei că a luat nouă la citire, ei bine, cartea noastră începu să se simtă tot mai legată de cititoarea ei. De câte ori se apropia de ea, înceta să miroasă urât.

(Caius Dobrescu, *Cartea care mirosea urât*)

Subiectul I

(30 de puncte)

Scris numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Sinonimele (cuvinte cu sens asemănător) potrivite în context ale cuvintelor subliniate în enunțul „*Erau subțiri și gingașe ca niște umbre chinezești. Omuleții din ele păreau atât de sinceri, cu ochii lor de pui de focă.*” sunt, în ordine:
 - a. sensibile; liberi;
 - b. fine; onești;
 - c. gațioase; prietenoși.
2. În enunțul: „*Încăperea în care stătea un băiețel pe care, desigur, mirosul îl supăra și îl chinuia.*” există:
 - a. 3 substantive și 3 pronume;
 - b. 3 substantive și 2 verbe;
 - c. 2 substantive și 1 adjectiv.
3. În secvența: „*Își dăduse seama că are de-a face cu o cititoare lipsită de orice experiență, nesigură, leneșă, delăsătoare.*” se găsesc:
 - a. 3 adjective;
 - b. 4 adjective;
 - c. 5 adjective.
4. În secvența: „*când ți-e lumea mai dragă, te trezești că s-au făcut mari*” există:
 - a. 14 silabe;
 - b. 16 silabe;
 - c. 15 silabe.
5. În propoziția: „*Era odată o carte cu povești și cu foarte multe desene.*” există:
 - a. două părți principale de propoziție și patru secundare;
 - b. două părți principale de propoziție și trei secundare;
 - c. o parte principală de propoziție și două secundare.
6. Rescrie enunțul, corectând greșelile pe care le observi:
- *Andrei șiți ce cărții de povești ași putea citii?*

Subiectul al II-lea

(15 puncte)

Propune răspunsuri, în enunțuri, pentru fiecare din cerințele de mai jos:

1. Care este ideea principală din al doilea alineat al textului?
2. De ce crezi că lucrurile din ladă îi certau pe copiii vicleni?
3. Menționează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a fetei, valorificând ultimul paragraf al textului propus.

Subiectul al III-lea

(75 de puncte)

Redactează un text narativ, de minimum 100 de cuvinte, al cărui personaj principal să fie cartea din cufărul cu lucruri vechi.

Vei primi **60 de puncte** pentru conținutul compunerii și **15 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Se acordă 30 de puncte din oficiu.

BAREM DE NOTARE ȘI CORECTARE

Subiectul I – 30 de puncte

1. b	5 puncte
2. b	5 puncte
3. b	5 puncte
4. c	5 puncte
5. a	5 puncte
6. – Andrei, știi ce cărți de povești aș putea citi?	5 puncte

Subiectul al II-lea – 15 puncte

1. Formularea ideii principale din primul alineat al textului	3 puncte
Respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli = 2 puncte; 2 greșeli = 1 punct; 3 sau mai multe greșeli = 0 puncte)	2 puncte
2. Formularea clară și coerentă a răspunsului în enunțuri	3 puncte
Respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli = 3 puncte; 2 greșeli = 1 punct; 3 sau mai multe greșeli = 0 puncte)	2 puncte
3. Menționarea trăsăturii morale, valorificând ideile din ultimul paragraf	3 puncte
Respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli = 2 puncte; 2 greșeli = 1 punct; 3 sau mai multe greșeli = 0 puncte)	2 puncte

Subiectul al III-lea – 75 de puncte

Conținutul compunerii – 60 de puncte

- construirea unor idei creative, adecvate cerinței, respectând relația dintre subiectul dat și conținut – **50 puncte**; construirea unor idei creative, adecvate cerinței, respectând parțial relația dintre subiect și conținut – 35 puncte; construirea unor idei adecvate cerinței, respectând parțial relația dintre subiect și conținut – 20 puncte; încercare de construire a unor idei creative, fără respectarea relației dintre subiect și conținut – 10 puncte
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți/personaje, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – **10 puncte**;
respectarea parțială – 5 puncte

Redactarea compunerii – 15 puncte

Organizarea și structurarea discursului: **8 puncte**

- respectarea structurii compunerii: organizarea foarte bună a discursului, cu ideile concentrate în jurul subiectului dat și cu paragrafe corespunzătoare fiecărei idei; compunerea are introducere, cuprins și încheiere – **4 puncte**; organizare relativ bună a discursului, cu divagații de la subiect, cu paragrafe corespunzătoare fiecărei idei; compunerea are introducere, cuprins și încheiere – 2 puncte; lipsa organizării discursului, a unor părți ale compunerii – 0 puncte

- claritatea exprimării ideilor: exprimarea clară a ideilor, în enunțuri logice, corecte din punct de vedere semantic, adecvate scopului comunicării, utilizând un limbaj literar și un vocabular bogat – **2 puncte**; exprimarea mai puțin clară a ideilor, în enunțuri corecte din punct de vedere semantic, utilizând parțial un limbaj literar și un vocabular redus – 1 punct

- coerența compunerii: discurs unitar, în care introducerea și încheierea se susțin reciproc, cu enunțuri aflate în legătură logică – **2 puncte**; discursului îi lipsește unitatea, dar sensul global poate fi identificat; introducerea și încheierea se susțin parțial – 1 punct

Exprimarea: **7 puncte**

- corectitudinea gramaticală **1 punct**
- proprietatea termenilor **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie (0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **2 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **2 puncte**
- așezarea corectă în pagină, lizibilitate **1 punct**